NORAKSTS
Lieta Nr.142015309
1-0007-12/20

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2012.gada 30.martā

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese I.Višķere,

piedaloties pieteicējam *G.K.* un atbildētāja Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes pārstāvim *M.B.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *G.K.* (personas kods */personas kods/*) pieteikuma par Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes 2009.gada 6.novembra lēmuma Nr.3998 (administratīvā pārkāpuma protokols un lēmums Nr.050/PB 609458) atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes Patruļpolicijas pārvaldes Patruļpolicijas bataljona 1.rotas kārtībnieks 2009.gada 6.septembrī plkst.03.10 sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu un lēmumu Nr.050/PB 609458 (turpmāk arī – sākotnējais lēmums) *(20.lietas lapa)* par to, ka *G.K.* 2009.gada 6.septembrī plkst.03.00 vadīja transportlīdzekli Mitsubishi Pajero, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/*, Rīgā un nogriezās no Audēju ielas uz Kalēju ielu rīkojuma zīmes Nr.415 „Gājēju un velosipēdu ceļš" darbības zonā. Transportlīdzeklis tika apturēts Kalēju ielā pie nama Nr.43.

Sākotnējā lēmumā konstatēts, ka par šādu pārkāpumu ir paredzēta atbildība Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 149.^{29}panta otrajā daļā un tika nolemts sodīt pieteicēju ar naudas sodu Ls 40 apmērā.

[2] Pieteicējs, nepiekrītot sākotnējam lēmumam, apstrīdēja to augstākā iestādē.

[3] 2009.gada 6.novembrī Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšnieka vietniece ar lēmumu Nr.3998 (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) noraidīja pieteicēja apstrīdēšanas iesniegumu un sākotnējo lēmumu atstāja negrozītu *(8.-10.lietas lapa).*

Pārsūdzētajā lēmumā norādīts, ka, tā kā pieteicējs savu Ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu atzīst, bet lūdz samazināt sodu līdz minimumam, pieteicēja apstrīdēšanas iesniegums tiek skatīts tikai daļā par piemēroto sodu.

Šajā sakarā atbildētājs norādījis, ka likumdevējs par LAPK 149.^{29}panta otrajā daļā noteikto pārkāpumu noteicis naudas sodu konstantā apmērā, tas ir Ls 40 apmērā, cits alternatīvs soda veids par šādu pārkāpuma izdarīšanu nav paredzēts. Līdz ar to atbildētājs atzinis, ka nav nozīmes, piemērojot minēto sodu, atsevišķi vērtēt LAPK 32.pantā noteiktos kritērijus - izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus vai konstatēt to neesamību. Likumdevējs, izdodot tiesību normu, kura nepiešķir iestādei rīcības brīvību, samērīguma apsvērumus jau ir izdarījis. Līdz ar to likumdevēja prezumēto samērīguma apsvērumu rezultātu iestāde vairs nevar aizstāt ar saviem samērīguma apsvērumiem un iestādei vairs nav iespējas lemt par konkrētajām piemērotajām tiesiskajām sekām. Proti, lai piemērotu konstanti noteikto sodu, pietiekami izdarīto pārkāpumu kvalificēt saskaņā ar LAPK 149.^{29}panta otro daļu.

[4] 2009.gada 16.decembrī Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicēja pieteikums

par pārsūdzētā lēmuma atcelšanu *(3.-7.lietas lapa*). Pieteikums pamatots ar šādiem argumentiem.

[4.1] Motivējot pārsūdzēto lēmumu, atbildētājs pieteicēja apstrīdēšanas iesniegumā minētos faktus ir interpretējis tādā veidā, ka izdarītie secinājumi it kā pamato pārsūdzētajā lēmumā minēto argumentāciju, bet tajā pašā laikā sagroza pieteicēja minētos faktus. Pieteicējs apstrīdēšanas iesniegumā atzinis vien to, ka pa norādīto ielu tiešām vadīja automašīnu, bet nav atzinis faktu, ka ir vainīgs un tīši pārkāpa ceļa zīmes norādījumus. Pieteicējs uzskata, iestādei konkrētajā gadījumā bija jāvērtē konkrētā gadījuma specifiskie apstākļi, proti, tas, kādu kaitējumu pieteicējs, naktī iebraucot ielā, kas apzīmēta ar 415.ceļa zīmi, varēja radīt sabiedrības interesēm, kā arī tas, vai tumšajā diennakts laikā var uzskatīt, ka konkrētā ceļa zīme ir pietiekami pamanāma.

[4.2] Pieteicējs uzskata, ka plkst.03.10 naktī viņš ar savu rīcību nekādā veidā nevarēja apdraudēt sabiedrisko kārtību vai kādu personu intereses. Pieteicēja ieskatā, piemērojot katrā konkrētā gadījumā sodus, jāvērtē samērīgums, līdz ar to naudas soda piemērošana nebija adekvāta.

[4.3] Administratīvā pārkāpuma protokols nesatur visu nepieciešamo informāciju, kas protokolā būtu jānorāda. Protokola aile ,,Ieraksts par personas atteikšanos parakstīt protokolu" ir atstāta neaizpildīta, kaut gan no lietas materiāliem ir redzams, ka pieteicējs atteicās parakstīt protokolu un personai, kura sastādīja protokolu, šajā ailē to arī vajadzēja norādīt. Šādu kārtību paredz LAPK 248.panta ceturtā daļa. Protokola kopija pieteicējam tika atsūtīta pa pastu. Uz protokola pirmās lapas apakšējās malas ir atzīme ,,Kopija pa pastu" un blakus ir vieta ar norādi ,,Personas paraksts", zem kuras ir redzams kādas personas izdarīts paraksts, kas nav pieteicēja paraksts. Līdz ar to ir pamats izdarīt secinājumu, ka paraksts ir viltots. Protokolā arī nav minēts un arī amatpersonas, kas pieņēma lēmumu par administratīvo sodu, nenorādīja, ka pieteicējam ir vēl piešķirts papildu sods - soda punkti.

[4.4] Pie ēkas piestiprinātā ceļa zīme Nr. 415 ,,Gājēju un velosipēdu ceļš" ir izgatavota mazākajā izmērā, ko pieļauj Ceļu satiksmes noteikumi, turklāt tā bija izvietota nevis uz staba, bet gan uz mājas sienas. Līdz ar to pieteicējs šo ceļa zīmi nepamanīja.

[5] 2010.gada 18.janvārī tiesā saņemts atbildētāja rakstveida paskaidrojums *(19.lietas lapa)*, kurā atbildētājs norādījis, ka pieteikumu neatzīst un lūdz tiesu to noraidīt, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā norādītajiem argumentiem, kas atspoguļoti šā sprieduma 3.punktā.

[6] Tiesas sēdē pieteicējs pieteikumu uzturēja uz pieteikumā norādīto argumentu pamata. Pieteicējs norādīja, ka nenoliedz to, ka konkrētajā laikā un vietā vadīja transportlīdzekli, tomēr, pieteicēja ieskatā, pieņemot lēmumu par pieteicēja sodīšanu, iestādei bija jāvērtē ne tikai pats fakts (braukšana pa Kalēja ielu) kā tāds, bet arī tas, vai pieteicējs ar savu rīcību ir nodarījis kādu aizskārumu, vai ceļa zīme bija pietiekami pamanāma un izvietota tā, ka ir saprotams, uz kuru ceļa daļu tā attiecas, kā arī, vai konkrētajos apstākļos ir samērīgi piemērot pieteicējam naudas sodu.

[7] Tiesas sēdē atbildētāja pārstāvis pieteikumu neatzina uz pārsūdzētajā lēmumā un paskaidrojumos tiesai norādīto argumentu pamata.

Motīvu daļa

[8] Pārbaudījusi lietas materiālus, uzklausījusi procesa dalībnieku paskaidrojumus, kā arī izvērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka pieteikums ir noraidāms kā nepamatots turpmāk izklāstīto motīvu dēļ.

[9] Saskaņā ar LAPK 285.pantu tiesa, izskatot sūdzību par lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā, pārbauda pārsūdzētā lēmuma likumību un pamatotību. Līdz ar to tiesa vērtē, vai pārsūdzētais lēmums atbilst tiesību normām un ir pamatots ar pārbaudītiem un pierādītiem

faktiskajiem apstākļiem, respektīvi, vai pieteicējs ir pamatoti atzīts par vainīgu konkrētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un vai pieteicējam līdz ar to ir piemērots atbilstošs administratīvais sods.

[10] Lietā ir strīds par to, vai tas, ka pieteicējs 2009.gada 6.septembrī apmēram plkst.03.00 naktī Rīgā vadīja transportlīdzekli un nogriezās no Audēju ielas Kalēju ielā vietā, kurā pie mājas sienas uz Audēju un Kalēju ielas stūra izvietota ceļa zīme Nr.415 „Gājēju un velosipēdu ceļš", ir pietiekams pamats, lai pieteicēju sauktu pie administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 149.[29]panta otro daļu un sodītu ar naudas sodu Ls 40 apmērā.

Lietā nav strīda par konkrētā notikuma faktiskajiem apstākļiem. Proti, lietā nav strīda par to, ka pieteicējs konkrētajā gadījumā no Audēju ielas tiešām iegriezās Kalēju ielā, kā arī lietā nav strīda par to, ka uz Audēju ielas un Kalēju ielas stūra esošās mājas sienas bija izvietota ceļa zīme Nr.415 „Gājēju un velosipēdu ceļš". Strīds ir par to, vai konkrētā gadījuma individuālie apstākļi (diennakts tumšais laiks, tas, vai pieteicējs ar savu rīcību kādam traucēja) būtu pamats atzīt, ka naudas soda piemērošana pieteicējam tomēr nav samērīga. Tāpat lietā ir strīds par to, vai pieteicējam bija jāsaprot, ka uz mājas sienas izvietotā ceļa zīme attiecas ne tikai uz Kalēju ielas ietvi, bet arī uz brauktuvi. Pieteicējs tiesas sēdē norādīja, ka, viņa ieskatā, diskutējams ir jautājums, vai šādi izvietota ceļa zīme tiešām attiecas uz visu ielu, vai tikai uz konkrētu tās daļu, kas pieguļ vietai, kur izvietota ceļa zīme.

[11] Administratīvās atbildības pamats ir administratīvā pārkāpuma sastāvs, kas jākonstatē personas nodarījumā.

Proti, lai personu administratīvi sodītu (un lēmums par sodīšanu būtu tiesisks un pamatots), jākonstatē LAPK paredzēto objektīvo un subjektīvo pazīmju kopums – administratīvā pārkāpuma objekts, objektīvā puse, subjekts un subjektīvā puse *(sal. Augstākās tiesas Senāta 2006.gada 22.decembra sprieduma lietā Nr.SKA-571/2006 8.punkts).*

[12] Konkrētajā gadījumā pārsūdzētais lēmums ir pamatots ar LAPK 149.[29]panta otro daļu.

Minētā tiesību norma (redakcijā, kas bija spēkā 2009.gada 6.septembrī un ir spēkā vēl joprojām) paredz, ka par tās prasības neizpildīšanu, kura noteikta ar 413., 414., 415., 416. vai 417.ceļa zīmi uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam četrdesmit latu apmērā.

Pārsūdzētajā lēmumā norādīts, ka pieteicējs konkrētajā gadījumā neievēroja ceļa zīmes Nr.415 prasības.

Ceļu satiksmes noteikumu 293.17.apakšpunktā noteikts, ka 415. ceļa zīme „Gājēju un velosipēdu ceļš" atļauj braukt tikai velosipēdiem, kā arī pārvietoties gājējiem. Arī Ceļu satiksmes noteikumu 1.22.apakšpunktā norādīts, ka gājēju un velosipēdu ceļš ir ceļš, kas apzīmēts ar 415., 416. vai 417.ceļa zīmi un kas ir paredzēts gājējiem un braukšanai ar velosipēdu.

No minētajām tiesību normām secināms, ka pa ceļu, kas apzīmēts ar 415. ceļa zīmi, drīkst pārvietoties vienīgi gājēji un velosipēdisti, savukārt mehāniskajiem transportlīdzekļiem (automašīnām) pa šādu ceļu braukt ir aizliegts.

Izņēmumi no šī nosacījuma atrunāti Ceļu satiksmes noteikumu 111.punktā, kas paredz, ka pa ietvēm, gājēju ceļiem, velosipēdu ceļiem, kā arī gājēju un velosipēdu ceļiem mehāniskajiem transportlīdzekļiem braukt aizliegts, izņemot ceļu uzturēšanas un komunālo dienestu (piemēram, elektroapgādes, siltumapgādes) transportlīdzekļus, ja tie veic ceļu uzturēšanas, remonta vai avārijas seku likvidēšanas darbus, un specializētos tūristu transportlīdzekļus (izņemot pa ietvēm). Pašvaldības ar attiecīgu lēmumu ir tiesīgas noteikt laikposmu, kad pa šiem ceļiem atļauts braukt un stāvēt (tai skaitā stāvēšanas ilgumu) transportlīdzekļiem, kas apkalpo tirdzniecības vai citus uzņēmumus, veic ar īpašumu apsaimniekošanu saistītus darbus (piemēram, pieved preces, būvmateriālus) objektos, kas atrodas tieši pie šiem ceļiem, ja nav citu piebraukšanas iespēju, netiek traucēta gājēju pārvietošanās un attiecīgo transportlīdzekļu pilna masa nepārsniedz 5 t. Konkrētajā lietā nav

strīda par to, ka uz pieteicēju neattiecas neviens no Ceļu satiksmes noteikumu 111.punktā noteiktajiem izņēmumiem.

[13] Pārkāpuma objektīvo un subjektīvo pazīmju kopumu konstatē, izvērtējot lietā esošos pierādījumus.

Saskaņā ar LAPK 243.panta pirmo daļu pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuri fakti, uz kuru pamata institūcijas (amatpersonas) likumā noteiktajā kārtībā nosaka administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību, pie administratīvās atbildības sauktās personas vainu un citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Saskaņā ar šā panta otro daļu panta pirmajā daļā minētos faktus citstarp konstatē ar protokolu par administratīvo pārkāpumu un tās personas paskaidrojumiem, kuru sauc pie administratīvās atbildības.

[14] Konkrētajā gadījumā lietā no lietā esošajiem pierādīšanas līdzekļiem (administratīvā pārkāpuma protokola un pieteicēja paskaidrojumiem) konstatējami šādi fakti:

[14.1] 2009.gada 6.septembrī apmēram plkst.03.00 naktī pieteicējs Rīgā vadīja transportlīdzekli un nogriezās no Audēju ielas Kalēju ielā vietā, kurā pie mājas sienas uz Audēju un Kalēju ielas stūra izvietota ceļa zīme Nr.415 „Gājēju un velosipēdu ceļš". Šos faktus apliecina gan administratīvo pārkāpuma protokolā norādītā informācija, gan paša pieteicēja iestādei un tiesai sniegtie paskaidrojumi. Kā jau minēts iepriekš, par šiem faktiem lietā strīda nav.

[14.2] 415.ceļa zīme konkrētajā vietā ir izvietota pie mājas sienas uz Audēja un Kalēja ielas stūra. Ceļa zīme ir izveidota mazākajā pieļaujamajā izmērā.

[15] Ņemot vērā, ka pieteicējs pieteikumā tiesai un tiesas sēdē izteica šaubas par to, vai uz mājas sienas izvietotā ceļa zīme tiešām attiecas uz visu Kalēja ielu kopumā, vai tikai uz tās daļu (ietvi, kas pieguļ mājai, uz kuras sienas izvietota attiecīgā ceļa zīme), tiesa uzskata par nepieciešamu vispirms pārbaudīt konkrētajā vietā izvietotās 415.ceļa zīmes darbības zonu.

[15.1] Ceļa zīmes pēc savas būtības satur vizuāli, proti, ar redzi uztveramu informāciju. Personai, kura piedalās ceļu satiksmē, ir pienākums sekot līdzi ceļa zīmju norādījumiem, tās vispirms ieraugot, tad – nolasot redzamo informāciju un attiecīgi rīkojoties.

[15.2] Vīnes 1968.gada 8.novembra Konvencijas par ceļa zīmēm un signāliem (turpmāk arī – Konvencija) 6.panta pirmā un otrā daļa noteic, ka zīmes jāizvieto tā, lai vadītāji, kam tās ir domātas, varētu tās viegli un savlaicīgi atpazīt. Tām parasti jābūt novietotām kustības virzienam atbilstošajā ceļa pusē; tomēr tās var tikt novietotas vai atkārtotas virs brauktuves (..). Visas zīmes attiecas uz vadītājiem, kam tās ir domātas, visas satiksmei paredzētās brauktuves platumā. Tomēr zīmes var attiekties arī uz vienu vai vairākām brauktuves joslām, ja joslas ir noteiktas ar garenapzīmējumu (..).

Atbilstoši 6.panta ceturtajai daļai nacionālajos tiesību aktos ieteicams paredzēt, ka zīmes ir jāizvieto tā, lai tās netraucē transportlīdzekļu satiksmi uz brauktuves, un, ja novietotas uz nomales, lai iespējami mazāk traucē gājējus.

Atbilstoši Konvencijas 1.pielikuma „Ceļa zīmes" D sadaļas „Rīkojuma zīmes" 4.punktam zīme D,4 „Velosipēdu ceļš" norāda velosipēdistiem, ka ceļš, kura sākumā zīme ir uzstādīta, paredzēts viņiem, un norāda citu transportlīdzekļu vadītājiem, ka tiem nav tiesību šo ceļu lietot. Velosipēdistiem ir pienākums lietot šo ceļu, ja tas virzās gar brauktuvi, gājēju ceļu vai jātnieku ceļu tajā pašā virzienā (..). Savukārt 5.punkts noteic, ka zīme D,5 „Gājēju ceļš" informē gājējus, ka ceļš, kura sākumā zīme ir uzstādīta, paredzēts viņiem, un norāda citiem ceļa lietotājiem, ka tiem nav tiesību šo ceļu lietot. Gājējiem ir pienākums lietot šo ceļu, ja tas virzās gar brauktuvi, velosipēdu ceļu vai jātnieku ceļu tajā pašā virzienā. Savukārt atbilstoši 11.punktam paziņošanai, ka stiga vai celiņš ir paredzēts divām ceļa lietotāju kategorijām un to aizliegts lietot citiem, jāizmanto rīkojuma zīmes, uz kurām attēloti divu ceļa lietotāju kategoriju simboli, kam atļauts lietot stigu vai celiņu, kura sākumā šī zīme ir uzstādīta. Ja simboli novietoti viens virs otra, zīme norāda attiecīgo kategoriju ceļa lietotājiem, ka tie var kopīgi

lietot stigu vai celiņu.

[15.3] Atbilstoši Ceļu satiksmes likuma 38.panta pirmajai daļai satiksmi uz ceļiem organizē ar ceļa zīmēm, ceļa apzīmējumiem, luksoforiem, transporta un gājēju plūsmas nožogojumiem un citiem tehniskajiem līdzekļiem, kas atbilst Latvijā obligāto standartu un citu normatīvu prasībām.

Nosakot vispārīgās prasības ceļu zīmju lietošanai, Latvijas valsts standarta LVS 77-2 „Ceļa zīmes. Uzstādīšanas noteikumi" (spēkā no 26.02.2009. līdz 15.04.2010.; turpmāk – Standarts) 6.1.1.apakšpunkts paredz, ka zīmes darbība attiecas uz to ceļu vai ceļa daļu, velosipēdu vai gājēju ceļu, pie kura vai virs kura zīme uzstādīta, izņemot atsevišķus šajā standartā minētos gadījumus. Atbilstoši Standarta 6.1.10. un 6.1.12.apakšpunktam ceļa zīmes, izņemot atsevišķus šajā standartā minētos gadījumus, jāuzstāda ceļa labajā pusē aiz nomales.

Atbilstoši Standarta 6.5.9.apakšpunktam 415.zīme „Gājēju un velosipēdu ceļš" jāuzstāda, lai apzīmētu atdalītu ceļu vai ceļa daļu, pa kuru atļauta gājēju pārvietošanās, kā arī mopēdu un velosipēdu kustība, bet 415.A zīme „Gājēju un velosipēdu ceļa beigas" jāuzstāda, lai norādītu ar 415.zīmi apzīmēta ceļa beigas. Atbilstoši Standarta 6.5.10.apakšpunktam 415. un 417. zīme „Gājēju un velosipēdu ceļš" jāuzstāda, lai apzīmētu atdalītu ceļu vai ceļa daļu, kam pa vienu pusi atļauta gājēju pārvietošanās, bet pa otru pusi – mopēdu un velosipēdu kustība, kā norādīts zīmē.

Standarta 6.5.11.apakšpunkts noteic, ka 413.-417.zīmi uzstāda tieši atdalītā ceļa vai ceļa daļas sākumā un atkārto pēc katra krustojuma.

[15.4] Izvērtējot iepriekš minētās tiesību normas, tiesa secina, ka ceļa zīmei nav jābūt obligāti izvietotai uz staba – tā var būt izvietota arī uz mājas sienas, ja vien tā ir novietota kustības virzienam atbilstošajā ceļa pusē aiz nomales (ietves). Tāpat no minētajām tiesību normām izriet, ka ceļa zīme attiecas uz visu ceļu, ja vien attiecīgo ceļu neveido ar garenapzīmējumiem nodalītas brauktuves joslas vai nodalītas brauktuves (tādos gadījumos ceļa zīme var būt izvietota tikai attiecībā uz nodalīto ceļa daļu).

Arī Administratīvā apgabaltiesa, vērtējot minētās tiesību normas izskatāmajai lietai analogā lietā, ir secinājusi, ka „Gājēju un velosipēdu ceļš" ir atdalīts ceļš vai nodalīta ceļa daļa, kas paredzēta gājēju un velosipēdu kustībai un kuru nav tiesību izmantot citu transportlīdzekļu kustībai. Ja attiecīgo rīkojuma zīmju darbību paredzēts attiecināt uz ceļa daļu (uz vienu no vairākām braukšanas joslām vai nodalītu brauktuvi), tad šīs ceļa daļas robežas ir attiecīgi nodalītas. Pārējos gadījumos ir uzskatāms, ka labajā ceļa pusē aiz vai uz nomales uzstādītā 413., 414. un 415. zīme apzīmē gājēju un/vai velosipēdu kustībai paredzētu visu konkrēto ceļu, proti, attiecīgo zīmju darbība attiecināma uz visu ceļu *(sk., Administratīvās apgabaltiesas 2011.gada 28.novembra spriedumu lietā 143/AA43-1119-11/18).*

Saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 1.panta 3.punktu ceļš ir jebkura satiksmei izbūvēta teritorija visā platumā, ieskaitot brauktuvi, ietves, nomales, sadalošās joslas un saliņas.

No iepriekš minētā tiesa secina, ka tādos gadījumos, kad 415.ceļa zīme ir izvietota pie ielas, kuru veido ar apzīmējumiem nesadalīta brauktuve un ietves, šīs ceļa zīmes darbības zona aptver visu ielu (ceļu) kopumā.

Konkrētajā gadījumā no procesa dalībnieku paskaidrotā, kā arī no dzīvē gūtajiem novērojumiem (konkrētā vieta tiesai ir zināma) tiesa secina, ka Kalēju ielu posmā no Audēju ielas līdz Vecpilsētas ielai veido ar apzīmējumiem, barjerām vai kā citādi nenodalīta brauktuve un tās abās malās izbūvētas šauras ietves. Šādos apstākļos tiesa secina, ka nav šaubu, ka šajā posmā Kalēju iela visā platumā ir gājēju un velosipēdu vajadzībām atdalīts ceļš, jo šim ceļam nav citas daļas, kas varētu būt būtu paredzēta citu transportlīdzekļu kustībai. Tiesa turklāt konstatē, ka tieši šo pašu ceļa posmu ir vērtējusi Administratīvā rajona tiesā arī citās lietās un arīdzan secinājusi, ka attiecīgajā posmā šī iela visā platumā ir gājēju un velosipēdu ceļš *(sk., piemēram, Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 4.janvāra sprieduma lietā Nr.142028910 5.lpp.).*

Tāpat tiesa norāda, ka nav šaubu, ka ceļa zīme „Gājēju un velosipēdu ceļš" attiecas ne tikai uz tām personām, kurām šī ceļa zīme paredz attiecīgā ceļa izmantošanu, proti, gājējiem un velosipēdistiem, bet arī uz tām personām, kurām šī ceļa zīme aizliedz attiecīgajā ceļā iebraukt.

Proti, tā kā no šīs ceļa zīmes, kā norādīts šā sprieduma 12.punktā, izriet aizliegums mehānisko transportlīdzekļu vadītājiem braukt pa konkrēto ceļu, secināms, ka šī ceļa zīme ir jāievēro arī mehānisko transportlīdzekļu vadītājiem.

[16] Ievērojot iepriekš minēto, tiesa secina, ka konkrētajā lietā ir konstatējams, ka pieteicējs bija iebraucis Kalēju ielā posmā, kurš apzīmēts ar 415.ceļa zīmi.

Kā pieteikumā tiesai un tiesas sēdē paskaidroja pieteicējs, šādi viņš rīkojās, jo nebija pamanījis konkrēto ceļa zīmi. Ceļa zīmi pieteicējs neesot pamanījis, jo bija nakts un ceļa zīme bija izvietota nevis uz staba, bet gan uz mājas sienas, turklāt tā izveidota mazākajā pieļaujamajā izmērā. Šajā sakarā tiesa norāda, ka minētie apstākļi neattaisno to, ka pieteicējs ceļa zīmi nav ievērojis. Kā jau minēts, ceļa zīmei nav obligāti jābūt izvietotai uz staba, tā var būt izvietota arī uz mājas sienas. Konkrētajā vietā, kur iela, tostarp ietves ir ļoti šauras, tiesas ieskatā, ir loģiski, ka ceļa zīme tiek izvietota nevis uz staba uz ietves, bet gan uz mājas sienas, kur tā mazāk traucē gājējiem. Tiesa turklāt norāda, ka Vecrīgā, kur kopumā novērojamas relatīvi šauras ielas, daudzviet ceļa zīmes ir izvietotas tieši uz mājas sienām. Arī tas, ka ceļa zīme ir izveidota mazākajā pieļaujamajā izmērā, neattaisno šīs ceļa zīmes neievērošanu. Ja vien ceļa zīme ir izveidota pieļaujamā izmērā, ir prezumējams, ka satiksmes dalībniekiem tā ir jāievēro. Kā jau minēts iepriekš, ceļu satiksmes dalībniekiem ir pienākums būt vērīgiem un rūpīgi pārbaudīt, kādas ceļa zīmes regulē to vietu, pa kurieni viņi brauc. Turklāt ceļu satiksmes dalībniekiem ir jābūt vērīgiem kā dienā, tā naktī, un nakts laiks nevar būt attaisnojums ceļa zīmju neievērošanai. Tāpat arī tas, ka persona bieži nebrauc pa konkrēto rajonu, nekādā veidā nevar ietekmēt personas pienākumu ievērot ceļa zīmes.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā pieteicējs aiz neuzmanības bija pārkāpis 415.ceļa zīmes prasības, proti, bija braucis pa ceļu, kurā atļauts braukt tikai velosipēdistiem un pārvietoties gājējiem.

Līdz ar to tiesa secina, ka iestāde pamatoti konstatējusi, ka pieteicējs ir izdarījis LAPK 149.^{29}panta otrajā daļā paredzēto pārkāpumu.

[17] Pieteicējs tiesai ir norādījis, ka, lai arī viņš bija vadījis transportlīdzekli pa ceļu, kas apzīmēts ar 415.ceļa zīmi, viņa ieskatā, pieņemot lēmumu par soda piemērošanu, iestādei vajadzēja vērtēt to, kā pieteicēja izdarītais pārkāpums ir traucējis citām personām. Pieteicēja ieskatā, tā kā viņš konkrētajā gadījumā nevienam nav traucējis, 40 latu liels naudas sods nav samērīgs.

Šajā sakarā tiesa norāda turpmāk izklāstītos apsvērumus.

Iestādes lēmums par personas administratīvo sodīšanu saskaņā ar LAPK 281.^{1}panta pirmo daļu ir administratīvais akts.

Administratīvā procesa likuma 65.panta pirmā daļā noteic, ka gadījumā, ja piemērojamajā tiesību normā noteikts, ka izdodams konkrēta satura administratīvais akts (obligātais administratīvais akts), iestāde izdod šādu administratīvo aktu. Savukārt LAPK 32.panta pirmā daļa noteic, ka sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem.

Konkrētajā gadījumā piemērojamā tiesību norma, proti, tiesību norma, saskaņā ar kuru pieteicējs ir saukts pie administratīvās atbildības (LAPK 149.^{29}panta otrā daļa), ir imperatīva tiesību norma, kas noteic, ka gadījumā, ja transportlīdzekļa vadītājs nav izpildījis 415.ceļa zīmes prasības, tam ir piemērojams naudas sods četrdesmit latu apmērā. Tādējādi šī tiesību norma nepiešķir amatpersonai rīcības brīvību izvēlēties – sodīt vai nesodīt pārkāpēju un ar kādu sodu. No šīs tiesību normas izriet, ka tajos gadījumos, kad ir konstatējams konkrētais pārkāpums (415. ceļa zīmes prasību neievērošana) iestādei ir pienākums izdot obligāto administratīvo aktu – lēmumu par personas sodīšanu ar naudas sodu Ls 40 apmērā.

Kā norādījis Augstākās tiesas Senāts, tajos gadījumos, kad likumdevējs ir pieņēmis imperatīvu normu, saskaņā ar kuru ir izdodams obligātais administratīvais akts, tad likumdevējs jau sākotnēji ir izvērtējis sabiedrības un atsevišķas personas tiesiskās intereses, kā rezultātā

pieņemta norma, tostarp, likumdevējs ir izvērtējis paredzēto tiesisko seku samērīgumu. Tāpēc tiesību piemērotājam (iestādei un tiesai) šādos gadījumos nav tiesību pārvērtēt, vai tiešām konkrētajā gadījumā ir vai nav izdodams tiesību normā paredzētais administratīvais akts *(sk., piemēram, 2004.gada 9.marta spriedumu lietā Nr. SKA-10, skat. arī 2004.gada 19.oktobra spriedumu lietā Nr. SKA-176)*.

No iepriekš minētā izriet, ka konkrētajā gadījumā, konstatējot, ka pieteicējs bija pārkāpis 415.ceļazīmes prasības, iestādei nebija tiesību vērtēt, kā šis pārkāpums aizskar citu personu intereses, jo likumdevējs ir paredzējis, ka šādos gadījumos ar pārkāpuma konstatēšanu pašu par sevi ir pietiekami, lai iestātos pamats administratīvā soda piemērošanai.

Tiesa papildus norāda, ka konkrētajā gadījumā nav pieļaujams arī izmantot LAPK 21.pantā paredzēto iespēju atsevišķos gadījumos individuālo apstākļu dēļ pārkāpumu atzīt par maznozīmīgu, jo likumdevējs ir noteicis, ka par maznozīmīgiem drīkst atzīt tikai tos ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumus, par kuriem likumā paredzētais sods nepārsniedz 30 latus.

Tiesa saprot, ka pieteicējam cilvēcīgi var likties, ka aiz neuzmanības pieļauta braukšana pa gājējiem un velosipēdistiem paredzētu ceļu nakts laikā, kad, iespējams, tur neviena gājēja un velosipēdista nav, nebūtu tik bargi sodāma un varētu izlīdzēties ar brīdinājumu. Tomēr, kā jau iepriekš norādīts, likumdevējs ir izvēlējies par konkrēto pārkāpumu noteikt fiksētu sodu neatkarīgi no tā, kādos apstākļos pārkāpums izdarīts un vai tas faktiski kādam ir traucējis vai ne. Savukārt gan iestādei, gan tiesai ir pienākums izskatīt lietas saskaņā ar tiesību normām. Konkrētajā gadījumā tiesību normas noteic, ka pieteicējam bija piemērojams naudas sods Ls 40 apmērā.

Pastāvot šādiem faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, tiesa atzīst, ka pārsūdzētais lēmums ir pamatots un tiesisks, savukārt pieteicēja pieteikums, kurā lūgts šo administratīvo aktu atcelt, ir noraidāms.

[18] Tiesa papildus norāda, ka pieteicēja iebildumi saistībā ar administratīvā pārkāpuma protokola saturu nevar ietekmēt pieteicēja administratīvo sodīšanu. Kā jau minēts, konkrētajā lietā ir pierādīts, ka pieteicējs vadīja transportlīdzekli 415. ceļa zīmes darbības zonā. Tas, ka administratīvā pārkāpuma protokolā, vietā, kurā persona parakstās par to, ka ir iepazīstināta ar protokolu, ir tukšums, nevis norāde, ka persona protokolu parakstīt atteicās, nekādi nemaina to, ka pārkāpumu kā tādu pieteicējs ir izdarījis un līdz ar to saskaņā ar LAPK 149.^{29}panta otro daļu viņam ir piemērojams naudas sods.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 1.punktu, tiesa

nosprieda

atstāt negrozītu Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes 2009.gada 6.novembra lēmumu Nr.3998 **un *G.K.* sūdzību noraidīt.**

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā 20 dienu laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese /paraksts/ I.Višķere

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas tiesnese

I.Višķere
Rīgā, 2012.gada 30.martā